

Svømmehaller vil være sundhedscentre

- Brug vores faciliteter som sundhedscentre .

Sådan lyder opfordringen til kommunalpolitikere fra ledende repræsentanter for landets kommunale idrætsanlæg og svømmehaller .

Formanden for Halinspektørforeningen Jørgen Mosbæk og formanden for Dansk Svømmebadsteknisk Forening Carsten Larsen mener, at mange kommuner har overset muligheden for at bruge allerede eksisterende idrætsanlæg til at skabe nye sundhedstilbud til borgerne.

- Da kommunerne i forbindelse med kommunalreformen fik ansvaret for den forebyggende indsats for borgernes helbredstilstand, blev der mange steder sat gang i nogle spændende initiativer. Men der er ligeså mange eksempler på kommuner, der slet ikke ser idrætshaller og svømmehaller som en del af løsningen, forklarer Jørgen Mosbæk.

Carsten Larsen mener, at der både er økonomi og fornuft i forslaget, fordi landets idrætsanlæg og svømmehaller står tomme hen i store perioder af dagen.

- Alle må have en interesse i, at samfundet og dermed kommunerne udnytter sine allerede eksisterende ressourcer bedst muligt. Jeg vil vove den påstand, at det er meget begrænset, hvor optaget vores anlæg er i dagtimerne, så der er masser af muligheder for at finde tidspunkter til at lave genoptræning eller andet sygdomsforebyggende arbejde, siger han.

Inspirerende miljø

Både Jørgen Mosbæk og Carsten Larsen argumenterer for, at der findes en lang række økonomiske og ressourcemæssige grunde til at placere kommunale sundhedstilbud i forbindelse med allerede eksisterende idrætsanlæg.

- Pladsen er der, da langt de fleste af de nuværende brugere er optaget af arbejde og skole i dagtimerne. Kompetencerne er der, idet eksempelvis livreddere og andet personale med sundhedsfaglig baggrund vil kunne supplere den viden, som kommunalt ansatte fysioterapeuter eller læger kommer med. Endelig vil omgivelserne formentlig være mere inspirerende for personer, der genoptræner efter alvorlig sygdom, mener de.

Og Carsten Larsen supplerer:

- I den kommune, hvor jeg bor, foregår genoptræningen på et plejehjem. Det er sikkert ikke det mest opløftende sted at komme hen, når man skal kæmpe for at genvinde sin fulde førlighed. Det vil være langt bedre at komme ud i et miljø, hvor der både er syge og raske mennesker.

Halvdelen mangler et center

Selv om sundhedscentre er skudt op rundt om i landet de seneste år og fortsat skyder op, har lidt over halvdelen af landets kommuner stadig ikke oprettet et sundhedscenter.

I en tredjedel af alle kommuner er der tale om et bevidst fravalg, fordi de enten ikke har midler til et sundhedscenter eller ikke mener, at det er en effektiv måde at løse opgaven på, viser en undersøgelse, som KL har foretaget.

- Mange kommuner mener, at sundhedscentertankegangen ikke er løsningen. De tænker mere i samarbejde med frivillige organisationer, idrætsforeninger, biblioteker og så videre.

Nogle kommuner har valgt for eksempel at etablere en sundhedsbus, som kan komme ud i lokalsamfundet. Der er nemlig også noget geografi i det her. Bruger man idrætsanlæg, der ligger langt væk som sundhedscenter, kommer borgerne ikke. Derfor handler det i højere grad om at sikre et samarbejde, så borgerne bruger svømmehallen eller idrætshallen. Samtidig skal kommunerne jo også passe på ikke at skabe en konkurrenceforvridende situation, siger konsulent i KL Lise Holten.

Jørgen Mosbæk afviser dog, at der skulle være risiko for konkurrenceforvridning ved at bruge haller og svømmehaller .

- Hvis der er tale om frygt for konkurrenceforvridning i forhold til idrætsforeningerne, kan jeg ikke forstå det. Idrætsforeninger og idrætsanlæg er jo ikke konkurrenter - tværtimod arbejder vi i stigende grad sammen og danner partnerskaber for at få danskerne til at røre sig mere. Så den frygt er ubegrundet, siger Jørgen Mosbæk.

I Danmarks Idræts-Forbund vil konsulent Søren Gøtzsche ikke afvise, at der rent teoretisk kan være et element af konkurrenceforvridning i forslaget.

- Det her falder lidt i en gråzone, fordi der på den ene side er nogle sundhedsfremmende områder, som kommunen skal tage sig af, og som idrætsforeningerne ikke kan levere. På den anden side kan der være nogle snitflader, hvor det kan give konkurrence til idrætsforeningerne. Men i forvejen er svømmehallerne begyndt at tilbyde vandaerobic, babysvømning og lignende. Her går de kommunale svømmehaller jo ind og laver noget, som kunne ligge i en idrætsforening. Men svømmehallerne gør det typisk, fordi idrætsforeningerne jo ikke vil være med, siger Søren Gøtzsche.

Søren Gøtzsche mener snarere, at kommunale sundhedscentre i idræts- og svømmehaller kan blive en konkurrent til de private fysioterapeuter.

Fysioterapeuter positive

Men heller ikke Danske Fysioterapeuter frygter for konkurrencen.

- Kommunerne har jo i forvejen genoptrænings- og vedligeholdelsesområdet. Tværtimod synes jeg, det er en rigtig god idé. Jeg kan kun se, at der kan være perspektiver i at udnytte eksisterende faciliteter og rammer og knytte det yderligere sammen med fysisk aktivitet og sundhed, siger formanden for Danske Fysioterapeuter Johnny Kuhr.

Lange ventetider

I patientorganisationen Hjerneskadeforeningen er landsformand Niels-Anton Svendsen også positiv stemt for idéen.

- Det er oplagt at bruge ledig kapacitet i haller og svømmehaller til genoptræning, ikke mindst fordi vi ved fra en undersøgelse fra Danske Handicaporganisationer, at mange kommuner har alt for lange ventetider. Det vil være godt for mennesker med behov for genoptræning at være i et miljø så nær det optimale som muligt. Og placering sammen med andre aktiviteter vil kunne skabe god mulighed for efter endt genoptræning at blive integreret i de idrætsaktiviteter, der foregår på stedet, fastslår Niels-Anton Svendsen.

Sundhedsloven

Sundhedscentre er ikke direkte nævnt i sundhedsloven, men er omtalt i bemærkningerne til lovforslaget som en mulig organiseringsform. Begrebet er heller ikke nærmere defineret, da der står:

"Der kan på pleje-, forebyggelses- og genoptræningsområdet være gevinster i form af styrket kvalitet, tværfaglighed, rekruttering eller stordriftsfordele ved organisatorisk samling af opgaveløsningen i sundhedscentre eller lignende efter lokale behov."

39 kommuner har et sundhedscenter

KL foretog i maj-juni 2009 en undersøgelse af, om kommunerne har oprettet et sundhedscenter. 82 af de 98 kommuner svarede.

39 kommuner oplyste, at de har et sundhedscenter.

43 havde på daværende tidspunkt ikke et sundhedscenter.

Af de 43 svarede 5, at de har besluttet at oprette et sundhedscenter, 23 at det endnu ikke er besluttet at etablere et sundhedscenter, og 15 at det er besluttet ikke at etablere et sundhedscenter.